

73% no cilvēkiem ar invaliditāti Latvijā ir bez darba – SIVA aicina profesionāli rehabilitēties

Publicēts: 11.08.2021.

[Informācija preseī](#)

[Izglītība](#)

[Jaunami](#)

[Jūrmalas profesionālā vidusskola](#)

[Koledža](#)

Labklājības ministrijas pētījuma dati rāda, ka Latvijā no visām 193 154 pilngadīgajām personām ar invaliditāti profesionāli nodarbināti ir tikai aptuveni 27%, kas ir uz pusi mazāks rādītājs nekā vidēji Eiropas Savienībā (55%). Sociālās integrācijas valsts aģentūra (SIVA) skaidro, ka efektīvākais ceļš uz veiksmīgu integrēšanos darba tirgū ir profesionālā rehabilitācija, ko Latvijā īsteno SIVA Koledža un Jūrmalas Profesionālā vidusskola, kurās šobrīd līdz pat 31.augustam norit skolēnu un studentu uzņemšana. Cilvēkiem ar invaliditāti mācības un studijas, kā arī cita veida rehabilitācijas pakalpojumi pieejami bez maksas.

Kā rāda Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas dati, Latvijā šobrīd ir 201 549 cilvēki ar invaliditāti, kas ir 10,6% no kopējā iedzīvotāju skaita. No tiem pilngadīgi darbspējas vecumā ir 10,1% jeb 193 154 cilvēki ar invaliditāti. Tomēr nodarbināti no šiem vairāk nekā 193 tūkstošiem cilvēku ir tikai aptuveni 27%. Labklājības ministrijas Sociālās integrācijas valsts aģentūras speciālisti gan lēš, ka realitātē šis procents varētu būt lielāks, jo ne visas personas par savu invaliditāti ziņo darba vietai. Salīdzinoši - no aptuveni 447 miljoniem Eiropas Savienības iedzīvotāju ar invaliditāti ir 100 miljoni jeb 22,4%, no kuriem nodarbināti ir uz pusi vairāk cilvēku nekā vidēji Latvijā, t.i., aptuveni 55%.

Kā skaidro SIVA vadītāja Ilona Jurševska, iemesli salīdzinoši zemajam Latvijas nodarbinātības rādītājam ir dažādi - sākot no sarežģītiem ārējiem apstākļiem un beidzot ar pašu cilvēku ar invaliditāti neuzņēmību un nedrošību gan profesionāli rehabilitēties, gan pieteikt sevi darba tirgū. Kas attiecas uz ārējiem apstākļiem, trūkst gan tādu darbu, gan darba vides, kas būtu piemērota un pielāgota cilvēkiem ar invaliditāti, tāpat trūkst sociālo darbinieku un asistentu atbalsta sniegšanai. Nereti vainojami darba devēju aizspriedumi un nevēlēšanās darbā ņemt cilvēkus ar invaliditāti.

Kā norāda Jurševska, "lai pārvarētu minētos šķēršļus un veiksmīgi pieteiktu sevi darba tirgū, pirmkārt, ir nepieciešama uzdrošināšanās un uzņēmība mainīt savu dzīvi, lai sāktu ko jaunu. Ja cilvēks veselības problēmu dēļ ir spiests aiziet no darba vai

tam trūkst pārlicības par savu varēšanu profesionālo ceļu vispār uzsākt, SIVA ir īstā vieta, kur vērsties pēc atbalsta. Atbilstoši labākajiem Eiropas piemēriem aģentūra palīdzēs gan izvēlēties veselības stāvoklim, interesēm un līdzšinējām iemaņām atbilstošu profesiju, gan to apgūt, kā arī sniegs visu nepieciešamo atbalstu, lai audzēkņiem nodrošinātu pirmās prakses un darba vietas. Kas ne mazāk svarīgi, ar dažādiem atbalsta pasākumiem SIVA speciālisti sekmēs arī cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanu kopumā."

SIVA Latvijā ir vienīgā šāda veida iestāde, kas sniedz kompleksu atbalstu cilvēkiem ar dažādām saslimšanām. Tās paspārnē ir divas izglītības iestādes - koledža un Jūrmalas Profesionālā vidusskola -, kas abas atrodas Jūrmalā. Izglītības programmas ir piemērotas dažādu vecumu cilvēkiem (15 - 64 gadi), arī tiem, kas invaliditāti ieguvuši dzīves gaitā un kam nepieciešama pārkvalifikācija. Šīs izglītības iestādes uzņem personas ar funkcionēšanas traucējumiem, kurām ir noteikta invaliditāte. Absolvējot vidusskolu vai koledžu, iegūtās izglītības augstā kvalitāte ļauj turpināt mācības un studijas arī citās izglītības iestādēs.

SIVA ir izstrādāti profesionālās piemērotības noteikšanas metodiskie ieteikumi, kas ļauj piemeklēt atbilstošākos testus, rīkus un metodes cilvēku individuālajām vajadzībām un spējām. Rezultātā skolēni un studenti kopā ar karjeras konsultantu spēj piemeklēt sev piemērotāko profesiju un attiecīgi arī izglītības programmu. Mācību laikā karjeras konsultants atbalsta izglītojamās prakses vietu organizēšanā, sadarbojas ar darba devējiem un sniedz maksimālu atbalstu, lai visiem audzēkņiem un studentiem būtu nodrošināta mācību un kvalifikācijas prakses vieta un vēlāk arī pirmā darba vieta. Pērn aģentūras darbā iekārtošanas rādītājs pēc absolvēšanas bija 51%, kas jau ir samērojams ar vidējo nodarbinātības rādītāju Eiropas Savienībā.

"Pārkvalificēšanās un jaunas profesijas iegūšana var būt jaunas dzīves sākums. To es varu droši apgalvot! Mācības SIVA Koledžā kā personāla speciālistam bija mana otrā iegūtā augstākā izglītība, esot brieduma gados. Mans veselības stāvoklis tobrīd bija pasliktinājies un uzsāktās studijas bija jauns pavērsiens manā dzīvē - tā bija veselības uzlabošana ar rehabilitācijas iespējām, jaunas iepazīšanās, izaicinājumi un sasniegumi! Ieguvu augsta līmeņa zināšanas, kas palīdz manā ikdienas darbā nevalstiskajā sektorā. Studijas mudināja mani turpināt apgūt jurisprudenci un piedalīties vietējās varas vēlēšanās," savā studiju un izaugsmes pieredzē dalās Santa Survila, Rīgas domes Personu ar invaliditāti Nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes locekle, biedrības "Wings for Wheels" valdes locekle, sociālā eksperte un konsultāciju grupas vadītāja.

Līdz 31.augustam SIVA izglītības iestādēs norit skolēnu un studentu uzņemšana. Vispirms interesenti saņem profesionālās piemērotības noteikšanas pakalpojumu, kura ietvaros aģentūras speciālisti rekomendē mācības Jūrmalas profesionālajā vidusskolā vai studijas SIVA Koledžā atbilstoši katra individuālajām prasmēm un spējām. Rudenī Jūrmalas profesionālajā vidusskolā un SIVA Koledžā mācības sāksies dažādās izglītības jomās, piemēram, ēdināšanā, datorzinātnēs, komercdarbībā, mājturībā un daudzās citās (ar visām piedāvātajām izglītības un studiju programmām iespējams iepazīties SIVA mājaslapā).

Personām ar invaliditāti izglītību iespējams iegūt bez maksas. Tāpat skolēniem un studentiem ir pieejamas bezmaksas dzīvošanas, ēdināšanas un rehabilitācijas iespējas. Pieteikties mācībām un studijām iespējams, zvanot [29249084](tel:29249084) vai [29187093](tel:29187093), rakstot ppn@siva.gov vai arī aizpildot elektroniskās pieteikšanās anketu. [Plašāka informācija](#).

Papildu informācija:

Elīna Mihailova

Tālr. +371 6776 9890,

elina.mihailova@siva.gov.lv

Zanda Zariņa,

Project Manager

T: [+371 28666222](tel:+37128666222)

Marijas iela 11-1, Centra rajons, Rīga, LV-1050

<https://www.theunknown.se/>

<https://www.siva.gov.lv/lv/jaunums/73-no-cilvekiem-ar-invaliditati-latvija-ir-bez-darba-siva-aicina-profesionali-rehabiliteties>